

**REGIONALNY DYREKTOR
OCHRONY ŚRODOWISKA
W ŁODZI**

Łódź, dnia 28 października 2013 r.

WOOS.4242.164.2013.BM.5

POSTANOWIENIE

Działając na podstawie art. 106 ustawy z dnia 14 czerwca 1960r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2000r. Nr 98, poz. 1071 ze zm.), w związku z art. 90 ust. 1 oraz art. 91 ustawy z dnia 3 października 2008r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. Nr 199, poz. 1227 ze zm.) zwanej dalej w skrócie ustawą ooś, po rozpatrzeniu wniosku Dyrektora Wydziału Infrastruktury Łódzkiego Urzędu Wojewódzkiego, działającego z upoważnienia Wojewody Łódzkiego, z dnia 01.07.2013 r., znak: IA-II.7840.210.2013.DC o przeprowadzenie ponownej oceny oddziaływania na środowisko i uzgodnienie warunków realizacji przedsięwzięcia polegającego na budowie kanalizacji sanitarnej w rejonie ulic: Białobrzeskiej i Radomskiej w Tomaszowie Mazowieckim na dz. o nr ewid. 257 w obr. 19, 758 w obr. 21 (w granicach pasa drogowego drogi wojewódzkiej Nr 713) oraz na dz. o nr ewid. 1/1 w obr.19, 1 w obr.14, 236 w obr. 17 (na terenie zamkniętym kolejowym), w związku z wnioskiem Zakładu Gospodarki Wodno-Kanalizacyjnej Sp. z o.o., ul. Kępa 19, 97-200 Tomaszów Mazowiecki z dnia 30.04.2013 r. o wydanie pozwolenia na budowę kanalizacji sanitarnej

Uzgadniam realizację przedsięwzięcia budowy kanalizacji sanitarnej w rejonie ulic: Białobrzeskiej i Radomskiej w Tomaszowie Mazowieckim na dz. o nr ewid. 257 w obr. 19, nr ewid. 758 w obr. 21 (w granicach pasa drogowego drogi wojewódzkiej Nr 713) oraz na dz. o nr ewid. 1/1 w obr.19, dz. o nr ewid. 1 w obr.14, dz. o nr ewid. 236 w obr. 17 (na terenie zamkniętym kolejowym) w ramach ponownej oceny oddziaływania na środowisko i określam następujące warunki:

I. Na etapie realizacji i eksploatacji przedsięwzięcia należy podjąć następujące działania:

1. Do prowadzenia prac budowlanych stosować sprzęt w dobrym stanie technicznym, o niskim poziomie spalin oraz o niskim poziomie mocy akustycznej.
2. Unikać równoczesnego stosowania urządzeń charakteryzujących się znacznymi wartościami mocy akustycznej.
3. Bazy materiałowo-sprzętowe zaplecza budowlanego należy lokalizować z dala od wód powierzchniowych.
4. Eliminować pracę maszyn i urządzeń na biegu jałowym.
5. Prace w pobliżu drzew należy wykonywać ręcznie a pnie zabezpieczać przed urazami mechanicznymi.

6. Wydzielić na placu budowy miejsce z utwardzonym podłożem do czasowego magazynowania wytworzonych odpadów.
7. Powstające odpady (gruz, skruszona nawierzchnia, opakowania, itp.) należy magazynować selektywnie, w sposób zabezpieczający przed zmieszaniem i przekazywać podmiotom posiadającym stosowne zezwolenia na gospodarkę odpadami.
8. Warstwę gleby zdjętą z pasa robót odpowiednio zabezpieczyć przed zmieszaniem i po zakończeniu prac ponownie wykorzystać do zasypania wykopów i rekultywacji terenu.
9. Wydzielić na zapleczu budowy miejsce z utwardzonym szczelnym podłożem, do składowania materiałów budowlanych, przechowywania olejów napędowych, na miejsca postojowe sprzętu budowlanego oraz miejsca awaryjnych napraw sprzętu.
10. Stosować zabezpieczenia materiałów sypkich w trakcie transportu i prac budowlanych przed nadmiernym pyleniem, poprzez zraszanie i przykrywanie.
11. Wykopy pod kanalizację należy wykonywać jako wąskoprzestrzenne o ścianach pionowych.
12. Wykopy realizować krótkimi odcinkami.
13. Ze względu na występowanie gruntów niespoistych ściany wykopów należy bezwzględnie zabezpieczyć odpowiednimi obudowami pełnymi przestawnymi dostosowanymi odpowiednio do głębokości wykopów.
14. Wykopy wykonywać w porach suchych nie dopuszczając do zalewania wodami deszczowymi.
15. Wykonanie komór przewiertowych w miejscach występowania wód gruntowych należy poprzedzić odpompowaniem wody za pomocą igłofiltrów – dotyczy przekroczenia torów PKP – ul. Myśliwska oraz przekroczenia drogi wojewódzkiej ul. Białobrzeska.

II. W dokumentacji wymaganej do wydania decyzji o pozwoleniu na budowę należy uwzględnić następujące wymagania dotyczące ochrony środowiska:

1. Na działce o nr ewid. 1/1 w obrębie 19 oraz na działce o nr ewid. 1 w obrębie 14 w Tomaszowie Mazowieckim stanowiącej teren kolejowy, po wschodniej stronie torów PKP wzdłuż linii kolejowej relacji Łódź Kaliska – Dębica w km 58+609 - 58+776 zaprojektować szczelną kanalizację sanitarną grawitacyjną o całkowitej łącznej długości kanałów głównych $L=181$ m, wraz z odgałęzieniami, o łącznej długości odgałęzień $L=17$ m, z włączeniem do projektowanej kanalizacji w ul. Białobrzeskiej-Radomskiej, układaną w wykopach otwartych wąskoprzestrzennych, z zabezpieczeniem ścian obudowami pełnymi dostosowanymi do głębokości wykopów;
2. Na działce o nr ewid. 236 w obrębie 17 w Tomaszowie Mazowieckim stanowiącej teren kolejowy, linia kolejowa relacji Tomaszów – Radom, zaprojektować:
  - kanalizację grawitacyjną o całkowitej długości $L=128$ m, z przejściem pod torami kolejowymi w km 4+360 na odcinku $L=50$ m przewiertem sterowanym z zastosowaniem rur kamionkowych wzmocnionych, przy czym komory startową i odbiorczą zaprojektować w drodze ul. Myśliwskiej w odległości min. 25 m od osi torów PKP.
  - kanalizację ciśnieniową o całkowitej długości $L=129$ m, z przejściem pod torami kolejowymi w km 4+358 na odcinku $L=50$ m przewiertem sterowanym z zastosowaniem rur stalowych ochronnych, z wykorzystaniem komory startowej i odbiorczej wykonanej dla kanalizacji grawitacyjnej.

3. W ul. Radomskiej na działce nr ewid. 257 obręb 19 w Tomaszowie Mazowieckim stanowiącej drogę wojewódzką Nr 713 zaprojektować:
  - odcinek kanału grawitacyjnego o długości $L=4,0$ m łączący projektowaną kanalizację w ul. Gminnej z projektowaną kanalizacją w ul. Radomskiej, układany w wykopie otwartym;
  - odcinek kanału tłoczego o długości $L=8,0$ m zakończony studnią rozprężną, łączący kanalizację tłoczną projektowaną w ul. Wąwalskiej z projektowaną kanalizacją w ul. Radomskiej, układany w wykopie otwartym.
4. W ul. Białobrzeskiej na działce nr ewid. 758 obręb 21 w Tomaszowie Mazowieckim stanowiącej drogę wojewódzką Nr 713 zaprojektować:
  - kanalizację sanitarną grawitacyjną o całkowitej długości $L=53,5$ m składającą się z dwóch odcinków: jeden o dł. $L=22,5$ m w terenie zielonym w poboczu drogi, drugi przechodzący poprzecznie ul. Białobrzeską w kierunku ul. Andrzeja o dł. $L=31$ m, wykonaną metodą przewiertu sterowanego rurami przeciskowymi kamionkowymi wzmocnionymi, wraz z odgałęzieniami o łącznej długości $L=24,5$ m;
  - kanalizację sanitarną ciśnieniową o całkowitej długości $L=50,5$ m, z przejściem przewiertem sterowanym horyzontalnym pod rzeką Niebieskie Źródła na odcinku o długości $L=30$ m rurą przewiertową wzmocnioną z warstwą zewnętrzną odporną na pęknięcia i zarysowania, zakończoną studnią rozprężną, z włączeniem do istniejącej kanalizacji sanitarnej grawitacyjnej w ul. Białobrzeskiej o długości $L=6$ m

UZASADNIENIE

W związku z wnioskiem Zakładu Gospodarki Wodno-Kanalizacyjnej Sp. z o.o., ul. Kępa 19, 97-200 Tomaszów Mazowiecki z dnia 30.04.2013 r. do Wojewody Łódzkiego o wydanie pozwolenia na budowę kanalizacji sanitarnej, Dyrektor Wydziału Infrastruktury Łódzkiego Urzędu Wojewódzkiego, działający z upoważnienia Wojewody Łódzkiego wystąpił pismem z dnia 01.07.2013 r., znak: IA-II.7840.210.2013.DC do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Łodzi o przeprowadzenie ponownej oceny oddziaływania na środowisko i uzgodnienie warunków realizacji przedsięwzięcia polegającego na budowie kanalizacji sanitarnej w rejonie ulic: Białobrzeskiej i Radomskiej w Tomaszowie Mazowieckim na dz. o nr ewid. 257 w obr. 19, 758 w obr. 21 (w granicach pasa drogowego drogi wojewódzkiej Nr 713) oraz na dz. o nr ewid. 1/1 w obr. 19, 1 w obr. 14, 236 w obr. 17 (na terenie zamkniętym kolejowym).

Obowiązek przeprowadzenia ponownej oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko nałożony został decyzją RDOŚ w Łodzi Nr 34/09 z dnia 05.11.2009r. o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedsięwzięcia polegającego na „Modernizacji oczyszczalni ścieków i skanalizowaniu części aglomeracji Tomaszowa Mazowieckiego”, zmienioną decyzją RDOŚ w Łodzi Nr 9/2012 z dnia 27.06.2012r.

Budowa odcinków kanalizacji sanitarnej na terenach PKP oraz w rejonie ulic Białobrzeskiej i Radomskiej w Tomaszowie Mazowieckim wchodzi w zakres zadania 7 ww. decyzji środowiskowej.

Do pisma dołączono: wniosek Zakładu Gospodarki Wodno-Kanalizacyjnej Sp. z o.o. w Tomaszowie Mazowieckim z dnia 30.04.2013 r. o wydanie pozwolenia na budowę, 3 egz. raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko oraz 2 egz. projektu budowlanego. Decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach Nr 34/09 z dnia 05.11.2009 r. oraz decyzja zmieniająca 9/2012 z dnia 27.06.2012 r. zostały wydane przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Łodzi i jest w posiadaniu tut. urzędu.

Zgodnie z art. 90 ust. 1 ustawy z dnia 3 października 2008r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, organem uzgadniającym warunki realizacji przedsięwzięcia w ramach postępowania w sprawie wydania decyzji o pozwoleniu na budowę jest regionalny dyrektor ochrony środowiska.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Łodzi po zapoznaniu się z przesłaną dokumentacją stwierdził, że wymaga ona szeregu uzupełnień, w szczególności usytuowania wnioskowanego przedsięwzięcia w całości zadania 7 poprzez graficzne zobrazowanie zadania 7, a także uszczegółowienia w zakresie oddziaływania budowy przedmiotowej kanalizacji na wody powierzchniowe i podziemne oraz środowisko przyrodnicze.

Wobec powyższego pismem z dnia 22.07.2013 r., znak: WOOS.4242.164.2013.BM.1 wezwano Zakład Gospodarki Wodno-Kanalizacyjnej w Tomaszowie Mazowieckim Sp. z o.o. do złożenia wyjaśnień i niezbędnych uzupełnień.

W odpowiedzi na wezwanie, w dniu 7.08.2013 r. Zakład Gospodarki Wodno-Kanalizacyjnej w Tomaszowie Mazowieckim Sp. z o.o przekazał uzupełnienie raportu oddziaływania na środowisko dla przedsięwzięcia budowy odcinków kanalizacji sanitarnej na terenach kolejowych oraz w rejonie ulic Białobrzeskiej i Radomskiej w granicach pasa drogowego drogi wojewódzkiej Nr 713 w Tomaszowie Mazowieckim.

Po zapoznaniu się z całokształtem zgromadzonego materiału dowodowego Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Łodzi stwierdził, że jest on wystarczający dla dokonania uzgodnienia warunków realizacji przedmiotowego przedsięwzięcia, wobec czego pismem z dnia 13.08.2013 r., znak: WOOS.4242.164.2013.BM.2 zwrócił się do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Tomaszowie Mazowieckim o wydanie opinii w trybie art. 90 ust. 2 pkt 2 ustawy ooś, przekazując jednocześnie wniosek ZGW-K w Tomaszowie Mazowieckim Sp. z o.o. o wydanie pozwolenia na budowę oraz raport o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko wraz z uzupełnieniem, a także decyzję środowiskową Nr 9/2012 z dnia 27 czerwca 2012 r. znak: WOOS.4210.16.2012.BM.7 wraz z postanowieniem o sprostowaniu oczywistych omyłek z dnia 18 marca 2013 r., znak: WOOS.4210.16.2012.BM.14. Ponadto pismem z dnia 13.08.2013 r., znak: WOOS.4242.164.2013.BM.3 Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Łodzi zwrócił się do Łódzkiego Urzędu Wojewódzkiego w Łodzi, Wydziału Infrastruktury o zapewnienie możliwości udziału społeczeństwa, w trybie art. 33-36 i 38 ustawy ooś, przekazując jednocześnie 1 egz. raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko wraz z uzupełnieniem.

Na podstawie wnikliwej analizy raportu, uzupełnienia do raportu oraz projektu budowlanego Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Łodzi ustalił, co następuje: Budowa kanalizacji sanitarnej w rejonie ulic: Białobrzeskiej i Radomskiej w Tomaszowie Mazowieckim na dz. o nr ewid. 257 w obr. 19, dz. nr ewid. 758 w obr. 21 (w granicach pasa drogowego drogi wojewódzkiej Nr 713) oraz na dz. o nr ewid. 1/1 w obr.19, dz. nr ewid. 1 w obr.14, dz. nr ewid. 236 w obr. 17 (na terenie zamkniętym kolejowym) wchodzi w zakres zadania 7 przedsięwzięcia „Modernizacja oczyszczalni ścieków i skanalizowanie części aglomeracji Tomaszowa Mazowieckiego”. Zadanie 7 zostało podzielone przez projektanta na cztery części:

część I – rejon ul. Ślusarskiej, Reja, Młodzieżowej

część II – rejon ul. Gminnej, Torowej, Okopowej

część III – rejon ul. Michałowskiej, Cisowej, Myśliwskiej, części Hubala, Aliny, Andrzeja, Białobrzeskiej

część IV – składająca się z

- rejonu ulic Witosa, Hojnowskiego, Dziubałowskiego, Kałużyńskiego, Łozińskiego, Pliszczyńskiego, Stolarskiego, 25 Pułku AK, Wąwalskiej,
- rejonu terenów PKP obejmującego:

- ✓ budowę kanalizacji sanitarnej grawitacyjnej wzdłuż linii kolejowej relacji Łódź Kaliska – Dębica w km 58+609 – 58+776,
- ✓ przejście kanałem grawitacyjnym pod torami linii kolejowej relacji Tomaszów - Radom w km 4+360
- ✓ przejście rurociągiem tłocznym pod torami linii kolejowej relacji Tomaszów - Radom w km 4+358
- rejonu ulic Białobrzeskiej, Radomskiej w pasie drogowym drogi wojewódzkiej Nr 713.

Łącznie w ramach zadania 7 przewidziane jest wykonanie 17,72 km sieci kanalizacyjnej. Część zadania 7 objęta przedmiotowym wnioskiem o pozwolenie na budowę dotyczy budowy 560,0 m kanałów głównych, w tym 438 m kanału biegnącego przez teren kolejowy, oraz 41,5 m odgałęzień do granicy pasa drogowego w kierunku poszczególnych posesji.

Powyższe odcinki kanalizacji usytuowane na terenie kolejowym oraz w drodze wojewódzkiej Nr 713, dla których organem właściwym do wydania pozwolenia na budowę jest Wojewoda Łódzki, stanowią uzupełnienie – połączenie z projektowaną kanalizacją sanitarną w drogach gminnych i powiatowych, dla których organem właściwym do wydania pozwolenia na budowę jest Starosta Powiatu Tomaszowskiego.

Wcześniej Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Łodzi uzgodnił warunki realizacji przedsięwzięcia w ramach ponownej oceny oddziaływania na środowisko dla budowy kanalizacji w następujących ulicach:

- Gminnej, Hubala, Okopowej, Wilczej postanowieniem WOOŚ.4242.330.2012.BM.5 z dnia 13.03.2013 r.
- Radomskiej i Opoczyńskiej postanowieniem WOOŚ.4242.10.2013.BM.5 z dnia 10.04.2013 r.
- Wąwalskiej, Kolejowej, Kowalskiej postanowieniem WOOŚ.4242.99.2013.BM.3 z dnia 26.06.2013 r.
- Raja, Młodzieżowa, Gminna, Torowa, Okopowa, Michałowska, Cisowa, Myśliwska, część Hubala postanowieniem WOOŚ.4242.125.2013.BM.6 z dnia 30.09.2013 r.
- Witosa, Hojnowskiego, Dziubałtowskiego, Kałużyńskiego, Łozińskiego, Pliszczynskiego, Stolarskiego, 25 Pułku AK postanowieniem WOOŚ.4242.126.2013.BM.6 z dnia 07.10.2013 r.

Jak wynika z graficznego obrazu zadania 7 przedstawionego na planie miasta, całość ścieków zbieranych projektowaną siecią kanalizacyjną doprowadzona zostanie do istniejącej przepompowni w ulicy Białobrzeskiej, skąd zostaną one przepompowane na oczyszczalnię ścieków, która zostanie zmodernizowana.

Dla zakresu przedsięwzięcia objętego obecnie rozpatrywanym wnioskiem prace będą prowadzone generalnie w wykopach otwartych z użyciem sprzętu mechanicznego a w pobliżu drzew oraz uzbrojenia podziemnego ręcznie. Przekroczenie torów kolejowych, przekroczenie rzeki Niebieskie Źródła, przekroczenie ulicy Białobrzeskiej oraz odcinek wzdłuż ul. Białobrzeskiej na terenach zielonych wykonany będzie przewiertem sterowanym.

Na podstawie przeprowadzonych badań geotechnicznych i sporządzonej dokumentacji geologicznej określono rodzaj gruntów zalegających w podłożu jak i poziom wód gruntowych. Udokumentowany poziom wodonośny stwierdzono:

- rejon ul. Białobrzeskiej, otwór nr 31 - na głębokości 1,8 m, otwór nr 33 na głębokości 1,4 m,
- rejon ul. Myśliwskiej (przekroczenie torów PKP) otwór nr 10 - na głębokości 2,4 m,
- rejon ul. Radomskiej (włączenie z ul. Wąwalskiej i Gminnej) otwór nr 17 i 22 - nie stwierdzono zwierciadła wody,
- rejon ul. Kolejowej (prowadzenie kanalizacji wzdłuż torów PKP) otwór nr 2 na głębokości 2,8 m.

Zaleganie wód gruntowych związane jest z gruntami niespoistymi (piaski średnioziarniste, drobnoziarniste, pospółki). We wszystkich wykonanych otworach badawczych stwierdzono, że grunty rodzime przykrywa warstwa nasypów niekontrolowanych o bardzo zróżnicowanej miąższości:

- rejon ul. Białobrzeskiej od 0,60m poprzez 1,4m do 4,0m
- rejon ul. Myśliwskiej (przekroczenie torów PKP) – 0,4 m
- rejon ul. Radomskiej (włączenie z ul. Wąwalskiej i Gminnej) – 0,5m -1,5 m
- rejon ul. Kolejowej (prowadzenie wzdłuż torów PKP) – 0,4 m

Powyższe ustalenia prowadzą do następujących wniosków w zakresie realizacji przedsięwzięcia:

- ✓ wykopy pod kanalizację należy wykonywać jako wąskoprzestrzenne o ścianach pionowych,
- ✓ wykopy realizować krótkimi odcinkami,
- ✓ ze względu na występowanie gruntów niespoistych ściany wykopów należy bezwzględnie zabezpieczyć odpowiednimi obudowami pełnymi przestawnymi dostosowanymi odpowiednio do głębokości wykopów,
- ✓ wykopy wykonywać w porach suchych nie dopuszczając do zalewania wodami deszczowymi,
- ✓ wykonanie komór przewiertowych w miejscach występowania wód gruntowych należy poprzedzić odpompowaniem wody za pomocą igłofiltrów – dotyczy przekroczenia torów PKP – ul. Myśliwska oraz przekroczenia drogi wojewódzkiej ul. Białobrzeska,
- ✓ odwodnienie wykopu w miejscu występowania wód gruntowych ze względu na rodzaj gruntów należy wykonać za pomocą zestawów igłofiltrów,
- ✓ na podstawie określonego współczynnika filtracji wykonawca dobierze ilość zastosowanych igłofiltrów.

Wodę z odwodnienia wykopów należy odprowadzić:

- do projektowanej kanalizacji deszczowej w ul. Radomskiej,
- do projektowanej kanalizacji deszczowej w ul. Wąwalskiej,
- do zrealizowanych odcinków kanalizacji sanitarnej mających połączenie z oczyszczalnią ścieków.

Odnosnie części robót wymagających zastosowania metody bezwykopowej:

1. Przekroczenie torów PKP – rejon ul. Myśliwskiej
  - a. przejście kanałem grawitacyjnym pod torami linii kolejowej relacji Tomaszów - Radom w km 4+360 – przewiert sterowany rurami przeciskowymi kamionkowymi
  - b. przejście rurociągiem tłocznym pod torami linii kolejowej relacji Tomaszów - Radom w km 4+358 – przewiert sterowany rurami przeciskowymi w rurze ochronnej stalowej;
2. Przekroczenie ul. Białobrzeskiej oraz budowa kanalizacji w poboczu ul. Białobrzeskiej – przewiert sterowany rurami przeciskowymi kamionkowymi

prace te będą wymagały wykonania komór przewiertowych nadawczej i odbiorczej.

Przejście kanałem grawitacyjnym pod torami kolejowymi oraz budowa kanalizacji w ul. Białobrzeskiej nie wymaga stosowania rur ochronnych ponieważ rura przeciskowa, specjalnie wzmocniona, stanowi równocześnie rurę przewodową. Sposób wykonania przewiertu pozwala znacząco zmniejszyć wymiary komór roboczych, a tym samym ograniczyć koszty inwestycji. W miejscu lokalizacji komory startowej, po wykonaniu przejścia, zostanie zabudowana studzienka kanalizacyjna na bazie pozostawionego kręgu.

W przypadku rurociągu tłoczego przekroczenie torów PKP w ul. Myśliwskiej zaprojektowano rurociąg Dz110mm PE100 RC SDR17 w rurze ochronnej przewiertowej stalowej na głębokości ~1,55 m licząc od wierzchu szyny do zewnętrznej średnicy rury ochronnej. Zaprojektowano odcinek przewiertu o długości 50,0 m. Komory przewiertowa

i odbiorcza zostaną zlokalizowane ok. 25,0 m od osi toru PKP. Po wykonaniu robót ściany komór zostaną rozebrane a wykop wypełniony gruntem rodzimym z odtworzeniem konstrukcji drogi we wszystkich warstwach konstrukcyjnych wraz z ich zagęszczeniem warstwami. Teren zostanie przywrócony do stanu pierwotnego. Zagospodarowanie terenu drogi nie ulegnie zmianie.

3. Przekroczenie rzeki Niebieskie Źródła przewodem tłocznym zaprojektowano metodą horyzontalnego przewiertu sterowanego pod dnem, bez naruszenia skarp ciek. Długość przewiertu pod rzeką rurą DZ 110 mm PE100 SDR 17 wyniesie $L=30$ m. Rurociąg zostanie posadowiony na głębokości ok. 1,2 m pod dnem rzeki (licząc od dna koryta do górnej krawędzi rury przewiertowej, stanowiącej jednocześnie rurę przewodową. W metodzie tej nie stosuje się rury ochronnej, co zostało wskazane w decyzji środowiskowej RDOŚ w Łodzi Nr 9/2012 z dnia 27.06.2012r. Na przekroczenie rzeki Niebieskie Źródła inwestor uzyskał pozwolenie wodnoprawne – decyzja Starosty Tomaszowskiego nr ZRO.6341.10.20.13 z dnia 18.03.2013r. Jak wynika z uzasadnienia decyzji, Starosta rozważył różnice pomiędzy technologią horyzontalnego przewiertu sterowanego w odpowiednich rurach ochronnych z warstwą zwiększającą odporność rur na uszkodzenia, a technologią przewiertu sterowanego przy zastosowaniu rur DZ 110 mm PE100 SDR 17 wzmocnioną typu RC.

Jak wynika z wyjaśnień projektanta przekroczenie rzeki metodą horyzontalnego przewiertu sterowanego wzmocnioną rurą przewodową DZ 110 mm PE100 RC z warstwą zewnętrzną odporną na pęknięcia i zarysowania, wybrano ze względu na zmniejszenie ingerencji w środowisko. Przyjęta metoda wykonania przewiertu nie wymaga wykonania komory przewiertowej startowej i odbiorczej po obu stronach rzeki. Dzięki tej technologii ograniczy się wjazd i pracę sprzętu ciężkiego (kafar do zabijania ścianek szczelnych komór) w bezpośrednie sąsiedztwo skarp rzeki, co mogłoby doprowadzić do ich naruszenia. Ponadto metoda ta pozwala na wykonanie przewiertu rurą „w jednym kawałku” bez wykonywania dodatkowych połączeń na rurze – zgrzewów, co zapewnia jej całkowitą szczelność i brak potrzeby stosowania dodatkowej rury ochronnej. Dodatkowo wybrana metoda przewiertu nie wymaga zastosowania płuczki wodnej stosowanej przy przepychaniu rury przewiertowej - ochronnej, czyli pozwala uniknąć ingerencji w wody gruntowe.

Przekroczenie rzeki Niebieskie Źródła usytuowane jest w działce drogi wojewódzkiej nr 713, a wykonanie przewiertu bez komór przewiertowych ogranicza czas wykonania przewiertu i zmniejsza rozmiary robót budowlanych oraz wielkość użytego sprzętu. Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Łodzi uznał te argumenty za słuszne i przyjął wybraną metodę jako wariant do niniejszego uzgodnienia.

Przed oddaniem kanalizacji do użytku, zgodnie z warunkami decyzji środowiskowej, zostanie wykonana próba szczelności, zgodnie z normą PN-EN 1610. Dodatkowo w celu stwierdzenia jakości wykonania sieci oraz w celu stwierdzenia braku zanieczyszczeń w kanałach należy wykonać inspekcję kamerą.

Podczas prowadzenia prac budowlanych nie przewiduje się usuwania zadrzewień, a prace prowadzone w pobliżu drzew będą przeprowadzane ręcznie aby zminimalizować zagrożenie dla systemów korzeniowych, pnie zostaną zabezpieczone przed urazami mechanicznymi.

Zalecenia w tym względzie znalazły się w decyzji środowiskowej RDOŚ w Łodzi Nr 9/2012 z dnia 27.06.2012r. oraz w niniejszym postanowieniu.

W trakcie budowy sieci kanalizacyjnej mogą powstawać odpady związane z prowadzonymi pracami oraz odpady podobne do komunalnych związane z potrzebami socjalnymi pracowników. Odpady z materiałów budowlanych magazynowane będą selektywnie w wyznaczonych miejscach na terenie prowadzenia robót w sposób uniemożliwiający zanieczyszczenie środowiska gruntowo – wodnego. Wytwarzane odpady

w pierwszej kolejności będą przekazywane do odzysku, następnie do unieszkodliwienia poza składowaniem, a w ostateczności do składowania. Warunki prowadzenia robót oraz gospodarki odpadami, mające zapobiegać zanieczyszczeniom powierzchni ziemi zostały sformułowane w decyzji środowiskowej oraz w niniejszym uzgodnieniu, które należy traktować łącznie.

Stan klimatu akustycznego w rejonie planowanej budowy kanalizacji sanitarnej jest kształtowany przez hałas pochodzenia komunikacyjnego na istniejących drogach miejskich i liniach kolejowych. Etap budowy będzie związany z emitowaniem hałasu powstałym na skutek prowadzenia prac budowlanych. Źródłem hałasu będzie sprzęt mechaniczny wykorzystywany do transportu, prowadzenia prac ziemnych i budowlanych. Będzie to hałas krótkotrwały, występujący wyłącznie w porze dziennej. Wyjątkowo, dla zapewnienia ciągłości komunikacji, dopuszcza się prowadzenie robót w porze nocnej. Celem zminimalizowania wpływu uciążliwości akustycznych związanych z robotami budowlanymi zaleca się:

- stosować sprzęt w dobrym stanie technicznym, spełniający normy w zakresie emisji hałasu,
- unikać równoczesnego stosowania urządzeń charakteryzujących się znacznymi wartościami mocy akustycznej.

Na etapie eksploatacji projektowanej kanalizacji nie istnieje możliwość emitowaniem hałasu do środowiska. Na analizowanym odcinku nie przewiduje się bowiem przepompowni, ani innych elementów sieci kanalizacyjnej, które byłyby źródłem hałasu do środowiska.

Planowana budowa kanalizacji sanitarnej będzie oddziaływać na warunki aerosanitarne praktycznie jedynie w okresie budowy. Emisja różnych zanieczyszczeń do powietrza będzie miała charakter nieorganiczny, a tym samym trudna do oszacowania. Na jej wielkość duży wpływ będą miały, chwilowe, zmienne warunki atmosferyczne. Nasilenie ruchu pojazdów i sprzętu budowlanego, będzie powodowało zwiększoną emisję zanieczyszczeń do atmosfery par węglowodorów, powstających wskutek spalania paliw. Możliwa jest także emisja pyłów sypkich materiałów budowlanych składowanych w rejonie budowy. W celu ograniczenia uciążliwości spowodowanych emisją zanieczyszczeń gazowych i pyłowych do powietrza zalecono eliminowanie pracy maszyn i urządzeń na biegu jałowym oraz zabezpieczanie materiałów sypkich w trakcie transportu i prac budowlanych przed nadmiernym pyleniem, poprzez zraszanie i przykrywanie.

W rejonie projektowanej kanalizacji sanitarnej została przeprowadzona inwentaryzacja i ocena przyrodnicza obejmująca strefę oddziaływania bezpośredniego - pas 100 m wzdłuż planowanego przedsięwzięcia (po 50 m z każdej strony). W oparciu o inwentaryzację przeprowadzoną dla potrzeb decyzji środowiskowej dla całości przedsięwzięcia „Modernizacja oczyszczalni ścieków oraz skanalizowanie części aglomeracji Tomaszowa Mazowieckiego” oraz o aktualną wizję terenową ustalono:

- w odległości 80 m od torów relacji Radom – Tomaszów i 15 m na wschód od ul. Myśliwskiej stwierdzono siedlisko ciepłolubne, śródładowe murawy napiaskowe (*Koelerion glaucae* – kod 6120) znajdujące się w wykazie siedlisk przyrodniczych o znaczeniu wspólnotowym w załączniku I Dyrektywy Rady 92/43/EWG; W rejonie pozostałych projektowanych odcinków kanalizacji nie stwierdzono w pasie oddziaływania bezpośredniego występowania siedlisk przyrodniczych o znaczeniu wspólnotowym;
- dla całości inwestycji wnioskowanej o pozwolenie na budowę i poddanej ponownej ocenie nie stwierdzono występowania gatunków zwierząt o znaczeniu wspólnotowym,
- dla całości inwestycji wnioskowanej o pozwolenie na budowę i poddanej ponownej ocenie nie stwierdzono występowania roślin objętych ochroną prawną na podstawie Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 5 stycznia 2012 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin;

- w rejonie ulic: Kolejowej, Radomskiej, Myśliwskiej i Białobrzeskiej stwierdzono występowanie po kilka osobników ptaków objętych ochroną gatunkową na podstawie Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 12 października 2011 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt, takich jak: makolągwa, pleszka, mazurek, białorzytka, kos, kulczyk, zaganiacz, sierpówka, szczygieł, dymówka, zięba, dzwoniec, kopciuszek, kawka, pliszka siwa, muchołówka szara, wróbel i szpak. Ponadto w rejonie ul. Radomskiej i ul. Białobrzeskiej zaobserwowano kilka osobników trzmiela rudego oraz jednego kreta w rejonie ul. Radomskiej.

Powyższe obserwacje prowadzą do wniosków, że budowa kanalizacji sanitarnej w tym rejonie nie wpłynie negatywnie na stwierdzone gatunki roślin, zwierząt i siedlisk przyrodniczych albowiem występują one w znacznym oddaleniu od rejonu robót i nie są narażone na bezpośrednie oddziaływanie, spadek liczebności (np. śmiertelność), stres, ze strony inwestycji na etapie realizacji czy użytkowania. Emisja hałasu przez urządzenia techniczne może spowodować unikanie przez ptaki terenów o podwyższonym poziomie dźwięku. Po ustąpieniu prac budowlanych zwierzęta powrócą w rejony swojego bytowania.

Na terenie realizacji planowanej inwestycji nie ma wielkoobszarowych form ochrony przyrody, powoływanych na mocy Ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 roku o ochronie przyrody, czyli: parków narodowych, rezerwatów przyrody, parków krajobrazowych, obszarów chronionego krajobrazu, obszarów Natura 2000 a także pomników przyrody; stanowisk dokumentacyjnych, użytków ekologicznych, zespołów przyrodniczo-krajobrazowych. Najbliżej usytuowane obszary podlegające ochronie prawnej to:

- Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk Łąki Cieblowickie PLH1000013 położony w odległości ok. 0,78 km od projektowanej kanalizacji w ul. Myśliwskiej oraz w odległości ok. 1,5 - 2 km od pozostałych projektowanych odcinków kanalizacji,
- Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk Lasy Spalskie PLH1000003 położony w odległości ok. 0,44 km od projektowanej kanalizacji w ul. Myśliwskiej oraz w odległości ok. 1,5 do 2,6 km od pozostałych projektowanych odcinków kanalizacji,
- Spalski Park Krajobrazowy położony w odległości ok. 0,44 km od projektowanej kanalizacji w ul. Myśliwskiej oraz w odległości ok. 1,5 do 2,6 km od pozostałych projektowanych odcinków kanalizacji.

Inne wielkoobszarowe formy ochrony przyrody znajdują się w znacznej odległości od rejonu robót.

Inwestycja nie będzie miała negatywnego wpływu na cele ochrony obszarów Natura 2000, w szczególności nie pogorszy stanu gatunków roślin i zwierząt oraz siedlisk przyrodniczych, dla których ochrony utworzono obszary Natura 2000, nie wpłynie negatywnie na gatunki, dla których ochrony zostały wyznaczone obszary Natura 2000 oraz nie pogorszy integralności tych obszarów Natura 2000, ze względu na znaczne odległości projektowanej inwestycji od tych obszarów oraz prowadzenie robót w większości w pasach drogowych i kolejowych.

Natomiast w sposób pośredni, poprzez likwidację lokalnych ognisk zanieczyszczeń, budowa kanalizacji będzie przyczyniać się do poprawy stanu wód powierzchniowych i podziemnych zasilających źródła.

W rejonie inwestycji brak jest także obiektów zabytkowych wobec czego budowa kanalizacji sanitarnej nie będzie oddziaływać na te elementy środowiska kulturowego.

Informacje zawarte w raporcie o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko są wyczerpujące i pozwalają na uzgodnienie warunków realizacji przedsięwzięcia w ramach postępowania w sprawie wydania decyzji o pozwoleniu na budowę.

W dniu 23.08.2013 r. wpłynęła do RDOŚ w Łodzi pozytywna opinia Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Tomaszowie Mazowieckim z dnia 21.08.2013r., znak: PPIS-ZNS-470/94/13 dla zaproponowanych rozwiązań planowanego do realizacji przedsięwzięcia. W opinii przedstawiono wymagania higieniczne i zdrowotne oraz w zakresie

ochrony środowiska niezbędne dla ochrony zdrowia i życia ludzi oraz chroniące środowisko. Część z tych wymagań była już określona w decyzji środowiskowej RDOŚ w Łodzi Nr 9/2012 z dnia 27.06.2012r. Nowe wskazania zostały zawarte w niniejszym uzgodnieniu.

Natomiast w dniu 22.10.2013 r. wpłynęła do RDOŚ w Łodzi informacja Łódzkiego Urzędu Wojewódzkiego że po zapewnieniu udziału społeczeństwa, w ustawowym 21 dniowym terminie (tj. od dnia 02.09.2013 r. do dnia 23.09.2013r.) do urzędu nie wpłynęły żadne uwagi ani wnioski oraz nie zaszła potrzeba przeprowadzenia otwartej rozprawy administracyjnej z udziałem społeczeństwa. Podobnie żadne uwagi ani wnioski nie wpłynęły do urzędu Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Łodzi.

Projektowane odcinki kanalizacji są powiązane technologicznie z istniejącą i projektowaną siecią kanalizacyjną oraz z projektowaną modernizacją oczyszczalni ścieków w Tomaszowie Mazowieckim. Kanalizacja dostarczać będzie oczyszczalni „surowca” w postaci ścieków bytowo-gospodarczych, które w wyniku przeprowadzonych procesów mechaniczno-biologicznego oczyszczania, po osiągnięciu odpowiednich parametrów jakościowych i ilościowych mogą być bezpiecznie odprowadzane do środowiska. Te dwa zadania inwestycyjne zostały ze sobą skoordynowane przez Inwestora. Projektant oczyszczalni zaprojektował oczyszczalnię działającą w technologii uwzględniającej jakość i ilości ścieków dochodzących do kanalizacji w oparciu o warunki wyjściowe otrzymane od Inwestora. Zaprojektowany system kanalizacji wpłynie pozytywnie na pracę oczyszczalni, gdyż gwarantuje ciągły dopływ ścieków, a objęcie systemem kanalizacji oraz podłączenie większości posesji do kanalizacji wyeliminuje konieczność dowożenia ścieków wozami asenizacyjnymi.

Na etapie eksploatacji oczyszczalni ścieków i kanalizacji ewentualne uciążliwości dla środowiska będą ograniczane dzięki zastosowanym rozwiązaniom technicznym, organizacyjnym i monitoringowi urządzeń. Modernizacja oczyszczalni ścieków i budowa kanalizacji będą korzystne dla szeroko pojętego środowiska naturalnego ze względu na:

- wyeliminowanie niekontrolowanego odprowadzania nieoczyszczonych ścieków do gruntu i wód powierzchniowych,
- wyeliminowanie uciążliwości z rozproszonych i niemonitorowanych źródeł odorów, aerozoli, zanieczyszczeń biologicznych z eksploatowanych zbiorników bezodpływowych o niekontrolowanej szczelności.

Budowa i podłączanie kolejnych odcinków kanalizacji sanitarnej będzie zwiększać ilość ścieków trafiających do oczyszczalni w jednostce czasu, polepszając wskaźniki jakościowe i ekonomiczne procesów oczyszczania.

Przeprowadzona ocena oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko pozwala stwierdzić, że zastosowane rozwiązania techniczne spowodują iż funkcjonowanie przedsięwzięcia nie będzie oddziaływać ponadnormatywnie na poszczególne elementy środowiska. Oddziaływanie kanalizacji, ze względu na jej wykonanie w technologii zapewniającej szczelność oraz przebieg pod powierzchnią terenu w pasach drogowych, będzie praktycznie niezauważalne. Naruszone w trakcie robót ziemnych zagospodarowanie terenu zostanie odtworzone.

Ze względu na lokalizację inwestycji w centralnej Polsce nie przewiduje się możliwości transgranicznego oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko. Stąd nie ma potrzeby przeprowadzania postępowania w sprawie transgranicznego oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko.

Biorąc pod uwagę wymienione wyżej ustalenia uznałem, że przy zastosowaniu rozwiązań określonych w sentencji niniejszego postanowienia oraz w decyzji Nr 9/2012 z dnia 27 czerwca 2012r., znak: WOOS.4210.16.2012.BM.7 w sprawie zmiany decyzji Nr 34/09 z dnia 05 listopada 2009r., znak: RDOŚ-10-WOOS-6613/1729/09/bm o środowiskowych uwarunkowaniach, zostanie zapewniona ochrona środowiska gruntowo-wodnego przed zanieczyszczeniem, ochrona powietrza przed emisjami gazowymi

i aerozolami, ochrona akustyczna terenów przylegających do rejonu budowy, ochrona środowiska przyrodniczego przed zniszczeniem.

POUCZENIE

W związku z art. 90 ust. 8 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, na niniejsze postanowienie nie przysługuje zażalenie.

Regionalny Dyrektor
Ochrony Środowiska w Łodzi
Kazimierz Perok
Kazimierz Perok

Otrzymują:

1. Łódzki Urząd Wojewódzki
Wydział Infrastruktury
Oddział Administracji Architektoniczno-Budowlanej
ul. Piotrkowska 104
90-926 Łódź
2. Zakład Gospodarki Wodno-Kanalizacyjnej
w Tomaszowie Mazowieckim Sp. z o.o.
ul. Kępa 19
97-200 Tomaszów Mazowiecki
3. 4.a/a

Do wiadomości:

1. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny
w Tomaszowie Mazowieckim
ul. Św. Antoniego 24
97-200 Tomaszów Mazowiecki

...and the ... ..
... ..

... ..

... ..
... ..
... ..

... ..
... ..
... ..

... ..
... ..
... ..

... ..
... ..
... ..